

избор МАЛИ ЖИТИЈА

за времето од Крстовден до Соборот на Св. Архангел Михаил

Т олем римски војсководец од времето на царевите Тит и Трајан. Иако незнабожец Плакида (тоа е неговото незнабожечко име) беше човек праведен и милостив, сличен на капетанот Корнилиј, когашто го крсти апостолот Петар (Дела 10). Еднаш одејќи во лов тој подгони еден елен. По Божја Промисла меѓу роговите на еленот се јави светол крст и дојде глас Господов до Плакида, којшто го упати да отиде кај христинјанскиот свештеник и да се крсти. Се крсти Плакида и неговата жена и нивните двајца синови. На Крштението тој го доби името Евстатиј, жена му - Теопистија, што значи боговерна, а нивните синови - Агапиј и Теопист. По Крштението Евстатиј отиде на истото она место каде што преку еленот му се беше јавило откровението и клекна да Му се заблагодари на Бога што го приведе кон познанието на Вистината. Во тој миг повторно му се јави глас Господов и му прорече страдање за Неговото име и го укрепи. Тогаш Евстатиј тајно го напушти Рим заедно со своето семејство со намера да се повлече меѓу простиот народ и оттаму во тајност да Му послужи на Бога. Кога пристигна во Египет веднаш навалија на него искушенија. Некој зол варварин му ја грабна жената, а обајцата синови му ги фатија ѕверови и ги однесоа. Но

20 Септември Свети Светиот великомаченик Евстатиј Плакида

набрзо варваринот загина, а децата му ги спасија од ѕверовите овчари. Евстатиј се насели во египетското село Вадисис и како селски наемник поживеа таму петнаесет години. Потоа нападнаа на римското царство варварите и цар Трајан жалеше што го нема храбриот војвода Плакида, којшто секогаш кога војуваше му носеше победа. И испрати царот двајца од своите офицери да го бараат големиот војвода низ целото царство. По Божја Промисла тие офицери, некогашни другари на Евстатиј, дојдоа во селото Вадисис, го најдоа Евстатиј и го одведоа пред царот. Евстатиј собра војска и ги победи варварите. На патот назад кон Рим ја пронајде жена си и двајцата синови. Кога стигна во Рим, царот Трајан веќе беше умрел, а на престолот стапи Адријан. Кога царот Адријан го повика војводата Евстатиј заедно да им принесат жртви на идолите, Евстатиј му кажа дека е христијанин. Царот го фрли на маки заедно со жената и со синовите. Но бидејќи ѕверовите не им наштетија нималку, ги фрлија во усвитен метален вол. Третиот ден ги извадија нивните тела мртви, но неповредени. Така овој славен војвода го даде и царевото на царот и Божјото на Бога и се пресели во вечното царство на својот Господ.

Од младоста се подвизуваше во сите христијански добродетели. Како епископ во местото на своето раѓање, во градот Синопа на брегот на Црното Море, со пример и со Божествени зборови ги утврди правоверните во верата, а мнозина идолопоклоници ги обрати во вистинитата вера. Закоравените незнабожци се исполнија со гнев кон Свети Фока. Господ му укажа на Фока за неговото маченичко кончание преку едно видение. Имено, тој виде светол гулаб како слетува од небото носејќи во клунот прекрасен венец од цвеќиња и како го спушта врз неговата глава. И

22 Септември
Светиот свештено-
маченик Фока,
епископ Синопски

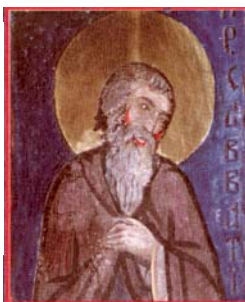

чу Фока глас од гулабот: „Твојата чаша се наполни и треба да ја испиеш“. Од тоа видение Божјиот угодник дозна дека наскоро треба да пострада за Христа. И не се уплаши, туку со благодарност кон Бога се подготвуваше за мачеништвото. Наскоро по ова некој кнез Африкан го подложи Фока на маки, му го испретепа и му го изнарани телото, го остави во затвор, а потоа го фрли во зовриена вода, во којашто храбриот Христов маченик го заврши земниот живот и се пресели во радоста на својот Господ. Пострада во времето на царот Трајан.

Се подвизуваше во Белоезерскиот манастир служејќи Му деноноќно на Господа со телото и со духот. Со подвиг на пост, молитва и бденија и со секаков телесен труд на тагносниот монашки живот, послушен на игуменот и на браќата, ги минуваше сите свои послушанија со таква ревност, што беше омилен од сите. На браќата им беше пример за добродетелен подвижнички живот. Но заради славата од луѓето посака да се засолни во манастирот на Преображението на Господа на островот Валаам, каде откако појде на нов подвиг, ги удвои своите трудови, но и повторно се прочу со својата добродетелност. Поттикнат од желбата за смирен подвиг далеку од очите на светот го пронајде пустиот и ненаселен остров Соловецки на два дена пловид-

27 Септември
Свети Саватиј
Соловецки

ба од брегот на Северното Море. Но Валаамското братство не сакаше да се лиши од својата светилка и игуменот го задржуваше преподобниот покрај себе. Сепак свети Саватиј ги устреми очите кон Господа, тајно се оддалечи од манастирот и појде на пат кон Соловецкиот остров. Со монахот Герман когашто патем го сретна се упатија на овој остров во кого старецот насети погодно место за скриено молитвено тihuвање и се населија таму. Ангели Божји го изгонија семејството рибари што се населија во близина да го нарушуваат тihuвањето на овие пустиножители. Свети Саватиј имаше дар на просорливост и го предвиде своето блажено кончание во Господ, пред Кого се престапи на 27 септември 1435.

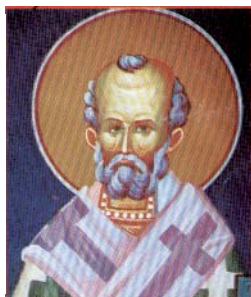
избор **МАЛИ ЖИТИЈА**

за времето од Крстовден до Соборот на Св. Архангел Михаил

На молба на великиот кнез Владимир беше испратен во Русија од цариградскиот патријарх за да го крштева незнабожечкиот народ и да ја утврдува и устројува Црквата. Свети Михаил го крсти народот во Киев, Новгород, Ростов и по многу други градови и села, ја устрои Црквата,

30 Септември Свети Михаил, прв митрополит Киевски

постави епископи и презвитери, положи темел на Михаиловскиот манастир во Киев, испрати мисионери меѓу Бугарите и Татарите и мнозина од нив ги придоби за Христа. И тоа и многу друго корисно овој светител изврши за само четири години. Се упокои мирно во 992 година. Неговите мошти почиваат во Печерската лавра.

13 Октомври Преподобниот маченик Лукијан, презвитер антиохиски

Роден е од благородни родители во Самосат во Сирија. Во младоста стекна мошне широко светско и духовно образование. Овој маж беше познат по ученоста и по подвижничката строгост на животот. Откога го раздаде својот имот на сиромашните, се издржуваше од своите поучни дела и од тоа се прехрануваше како од некое ракоделие. И направи на Црквата мошне голема услуга со тоа што според еврејскиот текст поправи многу места од Светото Писмо коишто еретиците сходно на своето изопачено учење ги беа расипале. Заради ученоста и духовноста беше ракоположен за презвитер во Антиохија. Во времето на гонењето на Максимијан, кога беа мачени Св. Антим Никомидиски и Св. Петар Александриски и Лукијан беше на списокот на оние коишто царот сакаше да ги погуби. Тој побегна од градот и се скри, но го поткажа некој завидлив еретички свештеник Панкратиј. Во тоа време гонењето беше ужасно.

Не беа поштедени ниту малите деца. Две момченца кои не сакаа да јадат од идолските жртви беа фрлени во врела бања, каде што во маки ги предадоа светите души на Бога. Една ученичка на Лукијан, по име Пелагија, за да ја зачува својата девственост се качи на покривот на куќата, а оттаму падна и се разби (нејзиниот спомен Црквата го слави на 8 октомври). Лукијан го одведоа во Никомидија пред царот. Патем со своите совети успеа да обрати во верата четириесетмина војници. И сите завршија маченички. После испитување и биење го фрлија во затвор и го мореа со глад. Св. Јован Златоуст за него пишува: „Тој го презре гладот, да го презреме и ние раскошот и да ја уништиме власта на цревата, за кога ќе дојде време да се бара од нас таква мажевност, однапред подготвени преку помалите подвизи, да се покажеме славни во време на борба“. На Богојавление се причести во затворот, а утредента Му го предаде својот дух на Бога. Пострада на 7 јануари 311 година.

избор **МАЛИ ЖИТИЈА**

за времето од Крстовден до Соборот на Св. Архангел Михаил

Во времето на царот Антонин Св. Аверкиј беше епископ во градот Јерапол Фригиски. Во тој град огромното мнозинство беа незнабожци, а Св. Аверкиј управуваше со своето малечко стадо и тагувајќи во срцето заради толкавото мноштво незнабожци и идолопоклоници усрдно Му се молеше на Бога да ги обрати кон светлоста на вистината. За време на едно големо идолско празнување, Аверкиј се распали со ревност по Бога, па влезе во идолскиот храм и ги испокрши сите идоли. Кога разјарените незнабожци сакаа да го убијат, во тој миг припаднаа пред него тројца бесни млади луѓе со пена на усните и со урлање, а Божјиот човек со молитва ги изгони од нив демоните и момчињата станаа здрави и мирни. Но штом го видоа тоа, незнабожците го свртеа својот гнев во восхит кон Христовиот чудотворец и

22 Октомври Свети Аверкиј Рамноапостолен

веднаш петстотини од нив примија Крштение. Малку по малку целиот град Јерапол поверува во Христа и се крсти. Антипатот на таа област, Публиј, имаше слепа мајка на којашто Аверкиј со молитва ѝ го врати видот, та поверуваа во Бога Публиј и неговата мајка и мнозина други луѓе. На старост беше повикан во Рим, каде што ја исцели од лудило царската ќерка. Неколкупати на овој Свој верен следбеник му се јавуваше Господ Исус Христос. Од далеку и од околината кај него доаѓаа луѓе заради неговата чудотворна помош при нивните неволји. Демоните не само што се плашеа од него туку кога им заповедаше и му служеа. На заповед на Самиот Господ го проповедаше Евангелието и во Сирија и во Месопотамија. Пред својот љубен Христос се престави во длабока старост, во градот Јерапол, на крајот од 2 век

Во времето на страдањето на Св. Димитриј Мироточивиот во Солун живееше еден млад човек Нестор, којшто на верата се научи од самиот Св. Димитриј. Во тоа време христорборниот цар Максимијан приредуваше разни игри и веселби за народот. А љубимец на царот му беше еден вандалин по име Лиј, со голијатски раст и сила. Како царски гладијатор Лиј секојдневно ги предизвикуваше на мегдан луѓето и ги убиваше. Крволочноста на овој Лиј го развеселуваше крволочниот идолски цар. За борбите на Лиј царот направи посебна сцена, како една тераса на столбови. Долу под терасата имаше забиено копја со острици устремени нагоре. Кога Лиј ќе победеше некого во борење, ќе го фрлеше одозгора од терасата

27 Октомври Светиот маченик Нестор

врз цела една шума од исправени копја. Наоколу стоеше незнабожечкиот народ со својот цар и се веселеше кога некое бедно човечко суштество ќе се виткаше во маки на копјата сè додека не издивне. Меѓу невините жртви на Лиј беа и многумина христијани. Зашто во деновите кога никој доброволно не се пријавуваше за борба со Лиј, тогаш по царска наредба насилно ги довлечкуваа христијаните на бориштето. Гледајќи ги тие ужасни разоноди на незнабожечкиот народ, на Свети Нестор му се кинеше срцето од болка. И тој реши самиот да излезе во борба со циновскиот Лиј. Но претходно отиде во затворот кај Св. Димитриј за да побара од него благослов за тоа. Свети Димитриј го благослови, го прекрсти со знакот на крстот на челото и на градите

избор МАЛИ ЖИТИЈА

за времето од Крстовден до Соборот на Св. Архангел Михаил

и му прорече: „Лиј ќе го победиш, но за Христа ќе пострадаш“. Младиот Нестор значи му излезе на мегдан на Лиј. Беше присутен и царот со толпа народ; и сите го жалеа момчето што ќе загине, та го одвраќаа од борбата. Но Нестор се прекрсти и рече: „Боже Димитриев, помогни ми!“ И со Божја помош го совлада Нестор Лиј, го собори и го турна врз копјата, каде што тешкиот цин брзо умре.

Тогаш сиот народ викаше: „Голем е Бог на Димитриј!“ А царот се посрами пред народот, се нажали по својот љубимец Лиј и многу се разгневи на Нестор и на Димитриј. Па овој свиреп цар нареди и Нестор го убија со меч, а Димитриј го избодија со копја. Тогаш го заврши својот овоземен живот славниот христијански јунак Нестор, во 306 година, кога се пресели во Царството на својот Господ.

Роден е во градот Тијана Кападокиска од добра и благочестива мајка, Стратоника, која беше слепа. Јерон со голема синовска љубов ѝ служеше на својата мајка, а беше мошне ревносен христијанин. Од овие две причини не сакаше да оди во војска и ги натепи и ги испрати оние што беа пратени да го земат. Му беше жал да ја остави мајка му беспомошна и му беше тешко и да помисли дека како војник ќе биде принуден да им се поклонуваша и да им принесува жртви на идолиите. Најпосле заедно со уште некои христијани го фатија и го одведеа пред кнезот во Мелитина. Кога беа на пат, една ноќ на Јерон му се јави некој во бела облека и му рече: „Еве, Јероне, ти јавувам за спасението: нема да војуваш за земниот цар, туку наскоро ќе извршиш подвиг за Царот небесен и кај Него ќе преминеш и од Него ќе примиш слава и чест“. Од таа вест срцето на Јерон се исполни со неискажлива радост. Кога стигнаа во Мелитина сите ги фрлија во затвор. Овде Јерон со голема ревност ги утврдуваше во верата затворените, молејќи се никој од нив да не отпадне, но сите да ги предадат драговолно своите тела на маки и на смрт

13 Октомври Светиот маченик Јерон со дружината од 33 маченици во Мелитина

за Христа. Пред кнезот сите едногласно ја изјавија својата вера во Господ Христос, само еден роднина на Јерон, по име Виктор, отпадна од верата. На Јерон му ја отсекоа раката, па го биеја и го мачеа со различни маки, дури најпосле заедно со останатите не го убија. Одејќи на губилиште, тие триесет и тројца маченици го пееја псалмот: „Блажени се непорочните што одат по патот на законот Господов“. Да ги спомнеме по име и овие чесни маченици чишто имиња се запишани во Книгата на Животот: Исихиј, Никандар, Атанасиј, Мамант, Варахиј, Калиник, Теоген, Никон, Лонгин, Теодор, Валериј, Ксант, Теодул, Калимах, Евгениј, Теодох, Острихиј, Епифаниј, Максимијан, Дулкитиј, Клавдијан, Теофил, Гигантиј, Доротеј, Теодор, Кастрихиј, Аникит, Темелиј, Евтихиј, Иларион, Лиодот и Амонит. Некој Хрисант ја откупи отсечената глава на Јерон и чесно ја погребаша, а подоцна над неа подигна црква во името на Свети Јерон. Отсечената рака на маченикот ѝ ја однесоа на неговата слепа мајка. Свети Јерон со дружината пострада и премина во славата Христова во 298 година.

